

*Je maakt constant
een afweging tussen
verschillende belangen*

Martin Linssen is beleidsmedewerker bij de afdeling Europese Unie van de directie Buitenlandse Financiële Betrekkingen. Hij studeerde International Economics & Finance (Algemene Economie) in Tilburg.

‘Voor een econoom is dit een ontzettend interessante tijd. Wat er nu gebeurt, zul je later in de economieboeken teruglezen. Daar ben ik me sterk van bewust. Als student economie kom je in je boek Macro-economie allerlei case studies tegen. Je leest over crises die in het verleden plaatsvonden, wat daarvan waarschijnlijk de oorzaken waren en welke oplossingen men bedacht. Nu zitten mijn collega’s en ik zelf midden in zo’n situatie. Het was vóór de crisis ondenkbaar dat problemen in Griekenland zulke grote gevolgen konden hebben. Of dat grote Europese landen, zoals Frankrijk, hun triple-A-status konden kwijtraken. Het is erg interessant om te zien hoe in zo’n complexe crisissituatie beslissingen tot stand komen en wat daarbij komt kijken. En het mooie van werken bij de overheid is dat je bij het zoeken naar oplossingen niet één beperkt doel voor ogen hebt, maar dat je constant een afweging maakt tussen verschillende belangen.’

Schakel

De afdeling Europese Unie is de schakel tussen het ministerie van Financiën en Europa op financieel-economisch gebied. Martin houdt zich onder andere bezig met het dossier governance. Hij is nauw betrokken bij de totstandkoming van nieuwe Europese begrotingsregels. ‘Dan overleg ik met collega’s over de concepttekst van een EU-verordening. Wat wil Nederland? Wat wordt onze inzet? Daarover hebben we in Nederland ook contact met collega’s van andere departementen, zoals Buitenlandse Zaken en Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. In Brussel onderhandelen we vervolgens met ambtenaren uit andere lidstaten. Uiteindelijk neemt de minister of de minister-president tijdens een Eurotop een beslissing over de belangrijkste elementen.’

Je moet alles op een rij hebben

Na zijn afstuderen liep Martin een half jaar stage bij de Europese Unie in Brussel. Direct daarna, in 2009, solliciteerde hij bij het ministerie van Financiën. Ook toen was er al veel economische onrust. ‘In de herfst van 2008 was in de Verenigde Staten de bank Lehman Brothers omgevallen. Het effect van de crisis in de Verenigde Staten op de Nederlandse economie begonnen we net in alle hevigheid te voelen. Eigenlijk is het sindsdien niet meer echt rustig geweest.’ In zijn werk wordt Martin daarmee dagelijks geconfronteerd. ‘Dat maakt het werk spannend. Ik denk dat iedereen bij deze directie het daarover eens is. Wij zijn niet wekenlang bezig met een en dezelfde nota en vervolgens weer een paar weken met een ander project. Als collega’s die in Brussel onderhandelen informatie nodig hebben, ga je daar direct mee aan de gang. Dan moet je binnen een uurtje iets tikken. Je moet alles op een rij hebben en snel reageren. En soms weet je om vier uur ’s middags nog niet dat je de volgende ochtend naar Berlijn vliegt. Dat maakt het werk afwisselend en uitdagend.’

Hier worden de
economische effecten
van fiscale maatregelen
berekend

Evert Vos is senior beleidsmedewerker bij de directie Algemene Fiscale Politiek. Hij studeerde fiscale economie in Rotterdam.

‘Toen ik studeerde zei iemand: als je gaat werken bij directies met het woord Algemeen in de naam, mag je je overal mee bemoeien. Dat sprak mij wel aan.’

Evert begon in 1998 bij een ‘Algemene’ directie van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, waar hij zich ondermeer met inkomensbeleid en koopkracht bezighield. In 2002 stapte hij over naar de directie Algemene Fiscale Politiek van het ministerie van Financiën. Daar heeft hij inmiddels zeer uiteenlopende werkzaamheden verricht. Hij was betrokken bij de ramingen (‘Wat kost een maatregel en wat levert ‘ie op?’), was secretaris van een heroverwegingscommissie en liep stage bij de Belastingdienst (‘Dan ben je opeens inspecteur en schrijf je brieven aan belastingplichtigen’). Sinds anderhalf jaar is hij een van de projectleiders van het Belastingplan, dat traditioneel op Prinsjesdag gepresenteerd wordt.

Algemene Fiscale Politiek

‘Algemene Fiscale Politiek is een coördinerende directie. Je zit midden in het politieke proces. Hier worden de economische effecten van fiscale maatregelen berekend. Dat heb ik zelf ook gedaan. Dan duik je echt in een onderwerp’, zegt Evert, ‘De laatste jaren merk ik dat ik het leuk vind om zaken van een afstand te bekijken. Het Belastingplan past daarbij. Je kijkt naar de breedte en zet dingen naast elkaar. Als je de directe belastingen verlaagt, dus de belasting op werk, kun je de btw verhogen op consumptie of op zaken die schadelijk zijn. Per saldo leveren die maatregelen geen geld op, maar in de long run is het beter voor de economie. Dat soort koppelingen maak ik graag.’ Evert werkt bijna het hele jaar aan het Belastingplan. Hij verwerkt alle fiscale wetswijzigingen en voorstellen, schrijft mee met de toelichting en coördineert de parlementaire behandeling.

Terugdringen van administratieve lasten

Ook is Evert met twee collega’s aanspreekpunt voor het terugdringen van de administratieve lasten die door het ministerie van Financiën worden veroorzaakt. Vooral vanwege de belastingwetgeving en –uitvoering is Financiën verreweg de grootste ‘boosdoener’ op dit gebied. ‘Vroeger keken we aan het einde van het proces naar de administratieve lasten. Nu doen we dat veel eerder. Is deze manier de meest eenvoudige? Is dat formuliertje wel nodig? Ik moet ervoor zorgen dat het kijken naar administratieve lasten een automatisme wordt.’ In het Belastingplan worden bij alle maatregelen de administratieve lasten vermeld. ‘Die moeten afnemen, dat vindt iedereen. We willen minder regels, maar we willen wel die aftrekpost houden. Dat is een spanningsveld. Maar dat zijn weer de afwegingen die dit werk leuk maken.’

Elke euro kan maar één keer worden uitgegeven

Sandrien de Klerk is junior inspecteur bij de Inspectie der Rijksfinanciën.

Zij studeerde Bestuurskunde en Geschiedenis in Rotterdam.

Sandrien kwam in aanraking met Financiën door zich aan te melden voor een inhousesdag bij de Inspectie der Rijksfinanciën (IRF). 'Door die inhousesdag is mijn interesse in de Rijksoverheid ontstaan.' Hierna heeft Sandrien deelgenomen aan de Studentendag en toen ging het allemaal heel snel. 'De week erna had ik een sollicitatiegesprek en drie weken later kon ik aan de slag.'

Inspectie der Rijksfinanciën

De IRF wordt ook wel 'de ogen en oren' van de minister van Financiën genoemd. 'Hier worden de financiële gevolgen van de plannen van de departementen beoordeeld, maar we doen ook regelmatig zelf voorstellen. Je geeft niet alleen een cijfermatig, maar ook een doelmatig oordeel. Elke euro kan maar één keer worden uitgegeven, dus het is noodzakelijk dat er een goede afweging wordt gemaakt voor er een beslissing wordt genomen.' Sandrien controleert de begroting van het ministerie van Veiligheid en Justitie. 'Ik ben in eerste instantie aangenomen als begrotingscoördinator, dan houd je je vooral bezig met het cijferpakket van een departement. Maar al snel ben ik me ook bezig gaan houden met inhoudelijke dossiers. Ik ben verantwoordelijk voor een aantal dossiers en hier adviseer ik direct de directeuren, de directeur-generaal en de minister over.' Eén keer per jaar wordt de Miljoenennota vastgesteld bij wet en worden de begrotingen bekendgemaakt. 'Er gebeurt door het jaar heen van alles op een begroting. Continu moet een departement reageren op wat er in de politiek en de maatschappij gebeurt. Doorlopend wordt een begroting hier op aangepast. Een departement heeft niet zelf de bevoegdheid om de begroting aan te passen. De IRF moet eerst instemmen met veranderingen op de begroting.'

Contact met de praktijk

'Ik heb regelmatig overleg met de directeur Financieel-Economische Zaken van Veiligheid en Justitie en ik heb aan tafel gezeten met zowel de voorzitter van de Raad voor de rechtspraak als de president van de rechtbank van Den Haag. Daarnaast sta je ook in contact met de praktijk. Zo ben ik op werkbezoek geweest bij de directeur van een gevangenis. Ik kreeg daar ook een rondleiding. Zo zie je waar het geld van de begroting daadwerkelijk naar toe gaat en het helpt je om een goed advies te kunnen geven. Dit zijn altijd hele bijzondere ervaringen.'

*Zorgvuldige afstemming is
een voorwaarde*

Arie van Eijsden is senior beleidsmedewerker bij het cluster Fiscaliteit.

In 1966 begon Arie als jongste bediende bij de Belastingdienst. Voor een jaartje, dacht hij zelf. Daarna zou hij naar de Zeevaartschool gaan. Maar hij is er nooit meer weggegaan. Hij werkt inmiddels weliswaar sinds 1985 bij het ministerie van Financiën, maar daar is de Belastingdienst een onderdeel van. Bij de Belastingdienst heeft hij tal van functies vervuld, de laatste jaren als hoofd van verschillende ontvangkantoren, zoals die destijds heetten. 'Je kreeg de kans om opleidingen te volgen. Het is natuurlijk mooi om als academicus binnen te komen, maar onderaan de ladder beginnen heeft ook voordelen. Je leert de organisatie goed kennen en je weet precies wat mensen bedoelen als ze het over hun werk hebben.'

Belastinggeld binnenhalen

Invordering is zijn specialisme. 'Belastinggeld binnenhalen.' Op dat terrein is hij zowel fiscaal als civiel-rechtelijk deskundig. Arie werkt ook samen met buitenlandse belastingdiensten. Omdat hij als Nederlandse ambtenaar in een vreemd land geen bevoegdheden heeft en niet zomaar beslag kan leggen op iemands bezittingen, is zorgvuldige afstemming met buitenlandse Belastingdiensten een voorwaarde. 'Dat werkt goed. We hebben op die manier grote bedragen teruggehaald.'

Samenwerken en ervaringen uitwisselen

Arie werkt samen met collega's van andere dienstonderdelen, zoals de FIOD, en neemt deel aan interdepartementaal overleg, bijvoorbeeld met medewerkers van Justitie over aanpak van faillissementsfraude. Omdat hij zoveel ervaring heeft, fungeert hij ook wel als (informele) vraagbaak voor Belastingdienst-ambtenaren die tegen invorderingsproblemen aanlopen.' Arie heeft er inmiddels meer dan 45 dienstjaren op zitten. Veel mensen denken dan aan hun pensioen. Hij niet. 'Ik heb een enorme drive. Dat komt ook door mijn collega's. Iedereen is specialist op zijn eigen vakgebied en als je advies nodig hebt, is iedereen bereid om mee te denken. Het is een inspirerende omgeving. Bovendien houdt werken me scherp.'